

Píše se rok 1648. Celé Čechy, Moravu a prakticky celou Evropu sužuje již mnoho let válečná vřava. Neustále se bojuje a nikdo už vlastně neví, kdo proti komu. Tyto nesmyslné války, dosud snad nejhorší v historii lidstva, byly později nazvány válkou třicetiletou.

Nastal horký letní měsíc červen. Je to měsíc senoseče a i zde na radešínském panství, které nyní spravuje žďárský cisterciácký klášter, začala svůj zub válečná vřava. Nebylo to tak hrozné jako jinde ve světě, ale bída a hlad je znát i tady a také v okolních vsích, které jsou svojí polohou dobře uschovány v hlubokých lesích klášterních.

Ale i sem se dostalo několik švédských žoldnéřů, při postupu ku Praze, kteří chtěli vyrabovat osadu Bobrůvku. Lidé se však nenechali drancovat a s pomocí okolních osadníků, vojáky pozabíjeli a zakopali.

To byl myslivec Bedřich, nynější správce lesů a rybníků, ještě malý klouček. Po smrti svých rodičů, jako dvacetiletý jinoch, se oženil a začal dělat po otci panskou službu, která byla v jejich rodě zakořeněná. Vždyť tuto službu vykonával i jeho dědek, kterého sem dosadil žďárský opat, pro jeho výtečné znalosti o lesu a zvěři.

Nyní měl již tříletého synka a roční dcerku. Bylo samozřejmostí, že malý Bedříšek bude v budoucnu jeho nástupcem, tak jak velí rodová tradice. Z celé jeho rodiny žila ještě jeho tchýně, která sloužila na statku ve tvrzi, a jelikož byla zdatnou hospodyní, posluhovala i samotnému správci, který odtud celé panství spravoval.

Často zašla na myslivnu, která nebyla od statku daleko, navštívit dceru a hlavně vnoučata. Myslivna stála na břehu rybníka, stranou od osady a statku. Hluboké lesy se rozprostíraly hned za dvěma rybníky a svojí rozlohou se táhly až za osady Bobrůvku, Pikárec, Jívoví, Rádenice, Sklené, Rousměrov, Bohdalec, Řečici, Ostrov, Obyčtov a Hodiškov. Zasahovaly do několika panství a jenom je rozdělovaly hraniční kameny. Myslivci, kteří panské lesy spravovali, však dobře věděli, kde které panství začíná a kde končí.

Po narození děvčátka, které bylo pokřtěno Anežka, ale říkali jí Betý, se její matka roznemohla. Dlouho se po porodu zotavovala a potom ani ne po půl roce znovu ulehla. Její matka sem často docházela obstarat děti a domácnost. Bedřich na všechno nestačil, i když se snažil, co jen mohl. Panská služba mu zabírala mnoho času. Někdy musel obstarávat svoje povinnosti i dlouho do noci nebo až do ranních hodin.

Také, když se mu naskytlá příležitost a měl trochu volného času, pátral po okolních rybnících mezi Skleným a Rousměrovem, na Tisech, ale hlavně u rybníku Domanka, po možných vodních vílách nebo vodnicích.

Nikdy, ani jako malý chlapec, nevěnoval těmto smyšleným strašidlům, pověrám a povídkám o nich velkou pozornost, protože mu jeho otec řekl, že on, ani jeho děda, ač prožili převážnou část svého života neustále v lese a u rybníků, se nikdy se žádným strašidlem neseťkali a ani žádného vodníka nebo vílu nespátřili. Otec jej učil nebát se po tmě v lesích a

on se po čase také nikdy ničeho nebál ani nezalekl. Všechno chtěl poznat, ověřit si a většinou se mu dostalo rozumného vysvětlení a poznání. Byl mladý a zvědavý.

Pátrat po těchto bytostech započal až po smrti svého jediného kamaráda z dětství, Karla. Ten se utopil z nešťastné lásky v rybníce Domanka, o čemž byl on přesvědčený, ale lidské řeči, které putovaly krajem, tvrdily, že ho utopil vodník. Prý u toho byli i svědci, kteří této hrůze přihlíželi, ale kdo to vlastně viděl, se nevědělo a nikdo se k tomuto svědectví nepřihlásil.

Prostě lidské řeči se v poměrně krátké době staly pravděpodobnou skutečností a byly tak silné, že sám Bedřich byl na rozpacích a začal po vílách i vodnících tajně pátrat. Jeho výhodou bylo, že i když v sobě měl určitý stísněný pocit, strach překonal a nebál se. Proto se většinou po lesích i v noci pohyboval sám.

Při své práci v lesích nebo toulkách kolem rybníků měl dostatek času přemýšlet o svém životě. Nejvíce ho trápil zdravotní stav své ženy. Byla taková drobná, už když si ji bral a teď po druhém porodu byla jenom kost a kůže. V poslední době již neměla sílu opustit lůžko. Vykašlávala krev, a jak říkal felčář i bába, která ženu odrodila, tak stůně na souchotě a ještě v děloze se jí udělal nádor. Oba se shodli v tom, že to nebude dlouho trvat a žena mu zemře. S tím se musel smířit a nějak vyrovnat. Byl mladý a žena mu scházela i tělesně. Touha ho nyní přepadávala stále častěji. Nevěrný však manželce být nechtěl, i když se již několik málo příležitostí naskytlo. Prozatím odolával a raději trávil svůj čas prací v lese, než by chodil mezi lidmi nebo s chlapama do krčmy.

V této letní době, kdy měsíc červen omamuje vůní květin a senem, zůstával Bedřich často v lese přes noc a opět začal pátrat po vodníkovi. Věděl, že děti opatří tchyně a přespí tam dorána. Rozhodl se zajít do Bobrůvky za mlynářem Spurným, který měl mlýn na potoce pod hrází rybníka. Říkalo se, že v jeho rybníku žije vodník a občas chodívá za mlynářem na besedu. Ten prý o tom ale nechce mluvit, i když přátelství s vodníkem nepopírá. Tentokrát na besedu za mlynářem zašel Bedřich. Chtěl se od něj dozvědět skutečnou pravdu o tom jeho vodním mužičkovi. Pokud vodníci opravdu existují, tak on je jediný možný člověk v okolí, který pravého vodníka viděl a dokonce s ním rozmlouval.

Vždyť on sám již pečlivě prozkoumal všechny panské rybníky, nemluvě o Domance a dalších rybnících v okolí Bobrůvky i Horní a Dolní Tis. Nikde nebylo ani stopy po nějaké nadpřirozené bytosti. Od mlynáře se však nedozvěděl nic zajímavého. Řekl mu jenom, že všechny ty řeči jsou babské klepy, kterými se straší děti a bojácné ženské. On těmto řečem nevěří, ale tuto fámu podporuje, protože mu to takto vyhovuje. Přidává mu to na důležitosti a lidé rádi jedou mlet obilí za mlynářem, který má známosti s vodníkem. S určitostí na této pověře neprodělává, ale on nikdy zde ani jinde žádného vodníka neviděl, natož aby on ještě k němu chodil na besedu. Bedřich mu musel slíbit, že o jejich rozmluvě nikomu neřekne a mlynář mu na oplátku vypověděl, jak k této pověsti o vodníkovi vlastně došlo. Nechali si donést od děvčete žejdlíky piva a mlynář začal vyprávět.

„To bylo už před osmi nebo snad deseti léty, takhle na podzim. Učil jsem svého psa aportovat ve vodě na rybníku. Už se stmívalo a padla docela hustá mlha. Hodil jsem psovi

klacek daleko do vody a ten pro něj plaval. Když se vracel s klackem v tlamě, tak zavadil o nějakou naplavenou trávu a ta se mu posadila na hlavu, že vypadal, jako by měl zelené vlasy nebo čepici. Zrovna šly kolem dvě staré báby z lesa a nesly na zádech klestí na podpal. Když uviděly, jak z rybníka vylézá zelený urousaný čepec, tak zařvaly, vodník! Plachetky s klestím se jim rozsypaly, jak upalovaly k Bobrůvce celé vyděšené, pološílené strachem a všude roztrušovaly, že u mlýna v rybníku viděly vodníka, jak vylézá zpod hladiny a jde směrem k mlynářovi, který tam na něho na břehu rybníka už čekal. Hned také zaběhly za farářem, aby mu tuto hroznou událost zvěstovaly a potom do kostela, kde se dlouho modlily. Farář nemeškal a ještě ten večer zašel sem za mnou na mlýn, aby se o této události dozvěděl něco bližšího. Byl z toho celý nesvůj a nevěděl, jak na celou událost reagovat. Musel to nějak lidem vysvětlit. Zrovna jsem mu to vyprávěl právě tak jako vám a on naznal, že to lidem nebude na škodu, když budou mít obavu z vodníka. Při nedělním kázání jim řekl, že by to mohl být prst boží, který zde nechal vodníka uzříti a mlynář je člověk, který s ním snad i mluvil, ale nesmí nikomu nic povědět. Byla to výstraha hlavně pro pytláky, kteří v rybnících pytláčili, a také pro děti, které to na čas usměrní a vodník se stane pro ně velikým strašidlem. Tak to je pane myslivec všechno, co vám k tomu mohu říci. Podle mých zkušeností i ze zkušeností jiných mlynářů, se kterými jsem mluvil, si myslím, že vodníci nejsou. A pokud jsou, tak tady v našem kraji určitě ne.“

Chvíli spolu ještě pobesedovali. Potom se myslivec zvedl a odešel do noci. Nešel však k domovu. Mlynář podpořil jeho domněnku, že vodníci nejsou, ale pro klid své duše se rozhodl, že prozkoumá všechny rybníky, i které do panství nepatří, ale leží těsně za hranicí. Byl to Sklenský rybník, ale ten již několikrát prozkoumal, a nyní mu zbývalo ještě šest rybníčků, které byly rozesety na lesních loukách mezi Skleným a Rousměrovem.

Tuto noc měsíc pěkně svítil a Bedřich se vydal lesem k těmto rybníčkům, jestli zde náhodou na nějakého pána vodní říše nenarazí. Měl s sebou psa, který ho bezpečně vedl po pěšině lesní tmou. Jeden z těchto rybníků byl od dalších vzdálen více do hloubi lesa. Rybník byl obklopen křovisky s rákosem a před ním byla menší loučka. Až sem došel Bedřich a ukrytý za krajními stromy lesa, pečlivě zkoumal okolí rybníka. Mlžný opar stoupal nad hladinou. Žáby kvákaly do červnové teplé noci a měsíc se na sebe díval do rybníční hladiny. Bedřich to však nevnímal, protože nevěřičně koukal na vůz s plachtou, který stál na břehu rybníka, těsně u rákosí. Na palouku se popásal menší koník. Přiblížit se až k vozu se obával. Zůstal raději skryt za stromem. Nevěděl, kdo ve voze je, a také jestli to nejsou nějakí lotři nebo zběhlí vojáci, kterých se všude pohybovalo velké množství. Po celých Čechách se potulovali vojáci mnoha národností, a ti neměli s nikým slitování. Rozum mu radil být opatrný, a tak když se delší dobu nic nedělo a všude byl klid, raději odešel domů.

Druhý den dopoledne se k rybníku znovu vydal, aby zjistil, kdo to tam nocoval, a pokud by tam povoz ještě stál, kdo to vlastně je a nehrozí-li odtud okolním osadám a lidem nějaké nebezpečí. Byl nervózní z toho, co ho tam čeká. Ukryl se znovu za strom, za kterým stál již v noci. To, co uviděl, bylo tak obrovské překvapení, že nevěřičně zíral s otevřenou pusou. Pozorování toho, co se dělo na louce u rybníka, bylo tak nádherné, že se samým překvapením ani nepohnul. Kolem povozu se totiž pohybovaly čtyři ženy. Něco vařily v měděném kotlíku

na ohništi. Ta nejstarší byla ozbrojena dvěma bambitkami a neustále pozorovala okolí. Ta nejhezčí a také nejmladší stála zcela nahá po kolena ve vodě a máchala prádlo.

Její nahota, ale i vzhled rozdmýchal v Bedřichovi veliké vzrušení. Na první pohled si tu dívku zamiloval. Rozhodl se však z úkrytu nevyházet, ani když dívka byla již oblečená a rozkládala mokré prádlo po trávě, aby uschlo na prudkém slunci. Mluvily mezi sebou polsky, ale uměly i česky a německy. Znalost řečí byla další záhada, které chtěl přijít na kloub. Nevěděl, kam tyto ženy zařadit, a co zde pohledávají. V jednom bodě však již měl jasno. Byly to asi Polky. Tři byly blondýny a nejstarší z nich byla bruneta. Té nejmladší, která se mu líbila a do které se na první pohled zamiloval, říkaly Jolana. Další dvě se jmenovaly Marína a Eliša. Brunetě, která byla zřejmě jejich velitelka, říkaly Raša.

Z jejich rozmluvy vyrozuměl, že zde jsou již třetí den a chtěly by tu zůstat co nejdéle. Vlastně tak dlouho, dokud je odtud někdo nevyžene. Ze svého úkrytu vyslechl jejich rozhovor, který mezi sebou vedly.

„Jolano, zakřičela Raša.“

„Otoč prádlo a řekni holkám, aby raději mluvily jenom česky. Cizinky tu asi nebudou mít dvakrát rádi. Jsme v Čechách, tak mluvmě česky.“

„Stejně to poznají, protože máme jiný přízvuk.“

„To nevadí. Řekneme, že pocházíme z Těšínska. To nebude nápadný.“

„Jsi mazaná Rašo,“ řekla Marína a šla nakrájet krajíčky chleba a něčím, zřejmě asi sádlem, je tence mazala a solila. To byla jejich svačina. S jídlem na tom zřejmě nebyly dobře, usoudil Bedřich. Sedly si za vůz do stínu a začaly svačit. Neviděl dobře, která z nich právě mluví, ale rozumět jim bylo dobře.

„Hodně dlouho se tu asi moct zdržovat nebudeme. Dřív nebo později na nás někdo narazí a potom nás vyženou.“

„Každý den je dobrý být tady v tomto válkou zapomenutém kraji a tichu lesa. Jak krásně se zde spí, když tě neotravují chlapi a nemusíš pořád myslet na to, že tě někdo okrade. Také od lidí je tu klid.“

„Lidi by nevadili. Všude jsou zlí a dobří, hlavně že tu nejsou vojáci, a kéž by už nebyli, protože vojenskou uniformu už nemůžu ani cejtit. Zdá se mně o nich celé noci. I ve dne je často slyším, jako kdyby stáli za mnou. Jejich sprostý, ožralý smích a hekání, když si to odbývali.“

„Platit nechtěli, smlouvali a sprostě nadávali. A těch ran, co jsme dostaly, nadávek do kurev a čůz ušmudlaných.“

„Když jsme však rozevřely, to se hned pochtívali, prasáci jedni. Poláci, Prusi, Češi, Švédi, všechno jedna pakáž. Ještě, že jsme těm Švédům utekly. Ti by nás snad utahali k smrti a ještě zadarmo. Ten kus žvance nebo chlast, co nám dali, nebylo ani k žití.“

